

Der fastlægges således en pligt for den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, jf. den foreslåede § 38 c, stk. 1, til straks at iværksætte de nødvendige foranstaltninger for at afværge en overhængende fare for en miljøskade samt, hvis skaden er indtrådt, straks at iværksætte ethvert praktisk gennemførligt tiltag til at begrænse og hindre yderligere miljøskade.

Disse forpligtelser for den ansvarlige til straks og uden forudgående påbud herom at forebygge eller begrænse og hindre yderligere miljøskade rækker som ovenfor nævnt videre end de forpligtelser til at afværge overhængende fare for (jord)forurening og hindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v., som følger af den foreslåede nye § 71, stk. 2 i miljøbeskyttelsesloven. Det vil således ikke nødvendigvis være tilstrækkeligt at hindre jordforurening eller yderligere jordforurening, men derimod tillige nødvendigt hurtigt at begrænse konsekvenserne af en sket jordforurening, f.eks. hindre en jordforurenings spredning. Disse handlepligter kan således indebære, at den ansvarlige skal fjerne en sket jordforurening, f.eks. ved bortgravning, hurtigst muligt. Da handlepligterne således kan være væsentligt mere vidtgående end, hvad der følger af gældende dansk ret, er det i § 38 d foreslået at udnytte de muligheder for at lempe ansvaret for og dermed handlepligterne i forhold til miljøskader og overhængende fare herfor som følger af miljøansvarsdirektivets artikel 8, stk. 3 og stk. 4, litra a.

Det bemærkes, at handlepligterne og håndhævelsen af dem forudsætter, at det umiddelbart er muligt for den ansvarlige at konstatere, at en sket jordforurening indebærer, at der er indtrådt en miljøskade eller at en overhængende fare herfor er opstået. Er dette ikke tilfældet håndteres jordforureningen efter lovens øvrige regler.

Disse handlepligter håndhæves af påbudsmyndigheden efter denne lov. Påbudsmyndighedens forpligtelser ophører, når der er truffet afgørelse efter miljøskadeloven eller der træffes forbyggende foranstaltninger eller øvrige tiltag efter miljøskadeloven.

Til § 38 d

Med bestemmelsen gennemføres direktivets artikel 8, stk. 3, litra a og b og artikel 8, stk. 4, litra a om lempelser af direktivets ubetingede ansvar for miljøskader og overhængende fare herfor.

Det bestemmes således i stk. 1, at er der indtrådt en miljøskade, har den ansvarlige for miljøskaden ikke pligt til at begrænse en miljøskades omfang og forhindre yderligere miljøskade, såfremt den ansvarlige kan godtgøre (omvendt bevisbyrde), at miljøskaden er for-

voldt af tredjemand, og skaden er indtrådt til trods for, at der er truffet passende sikkerhedsforanstaltninger, eller at miljøskaden er opstået som følge af, at man har overholdt en ufravigelig forskrift, herunder et påbud. Undtagelsen gælder dog ikke, hvis påbudet eller forskriften skyldes vedkommendes egne aktiviteter.

Såfremt den ansvarlige for miljøskaden kan godtgøre, at en indtrådt miljøskade er forvoldt ved en forurening eller begivenhed, der er udtrykkeligt tilladt i medfør af og fuldt ud i overensstemmelse med betingelserne i en tilladelse, eller med regler, der er så detaljerede, at de kan sidestilles med en sådan tilladelse, gælder pligten til at begrænse skaden efter stk. 1 heller ikke.

Det er ikke alle tilladelser/godkendelser, der kan opfylde direktivets krav om, at en emission eller begivenhed skal være udtrykkeligt tilladt. Det er Miljøministeriets vurdering, at »en udtrykkelig tilladelse« vil være en tilladelse, hvor der er taget stilling til mængden og karakteren af udledningen, herunder (hvor relevant) i hvilket tidsrum, den kan udledes (f.eks. samlet mængde af stof udledt over måned eller et år og max. koncentrationer af stoffet i udledningen) – og hvordan og til hvilken ressource udledning kan ske. Det kan for eksempel dreje sig om, fra hvilket udledningspunkt der må udledes spildevand i forhold til et overfladevandsområde, eller antal ha. landbrugsjord, der skal udsprede over eller lignende.

Som altovervejende udgangspunkt vil en miljøgodkendelse efter miljøbeskyttelseslovens § 33 opfylde disse krav for så vidt angår de aktiviteter/udledninger, godkendelsen omfatter, forudsat at virksomheden i ansøgningen har leveret de relevante oplysninger. En spildevandstilladelse vil også som altovervejende udgangspunkt opfylde kravene til en udtrykkelig tilladelse. Det er ligeledes miljøministeriets vurdering, at f.eks. anvendelse af spildevandsslam til jordbrugsformål og anvendelse af såvel husdyrgødning som handelsgødning, er tilstrækkeligt regulerede områder til, at disse regler vil være omfattet af nr. 3.

Med bestemmelsen i stk. 2 gennemføres direktivets artikel 8, stk. 3, litra a og b, om lempelser fra direktivets ubetingede ansvar for forebyggelse af en overhængende fare for en miljøskade.

Foreligger der en overhængende fare for, at en miljøskade indtræffer, har den ansvarlige for den overhængende fare således ikke pligt til at forebygge den, såfremt den ansvarlige kan godtgøre, at faren er forvoldt af tredjemand, og at faren er indtrådt til trods for, at man har overholdt en ufravigelig forskrift, herunder et påbud. Undtagelsen gælder dog ikke, hvis påbuddet